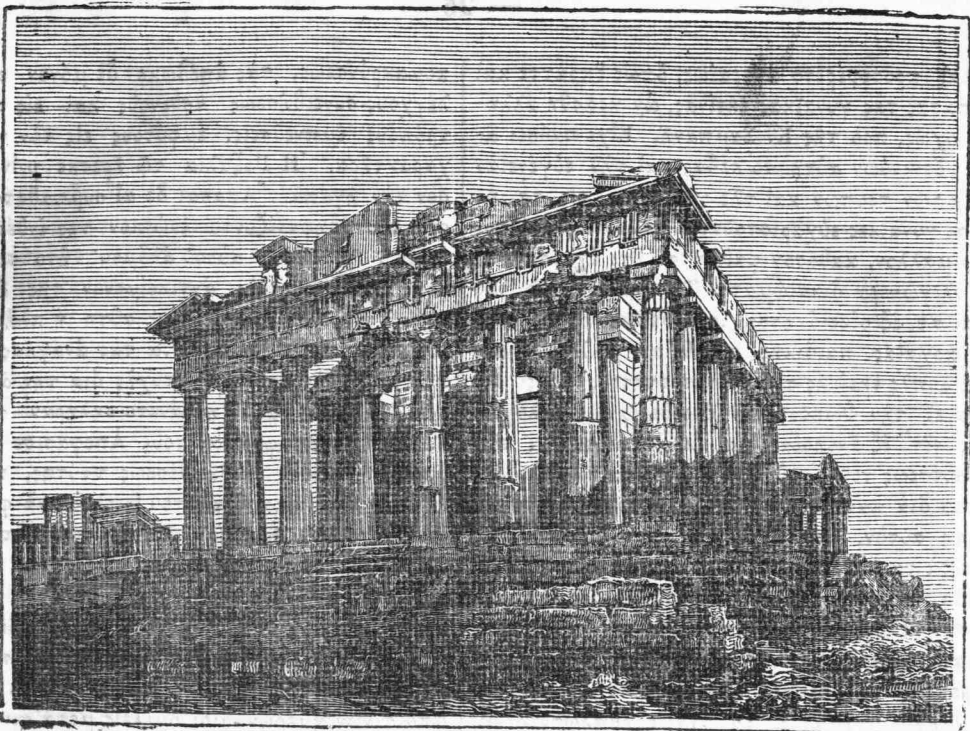

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλ. 26.

Τόμος. Ζ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1833.

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ.

(Συνέχεια ὅρα φυλ. 24)

Τὸ στίγμα.

Ἡ Ροζαλία, ἐνδοῦσα εἰς τὰς ἐπιμόνους παρ-
κλήσεις τοῦ Ἑρνέστου, καὶ εἰς τὰς συμβουλὰς καὶ τὸ
παράδειγμα τῆς Καρολομάγνης, συνήνεσε νὰ ἐπι-
σκεφθῇ τὸν ἐξάδελφόν της. Ἀλλ' ἡ ὀλεθρία τοῦ
κινήματος τούτου συνέπεια ἦτον ἡ ἀτιμία.

Ὅ,τι συνέβη μετὰ τῶν δύο ἐραστῶν, κατὰ
τὰς ὥρας τῆς κρίσεως ταύτης συνεντεύξεως, ἀδύ-
νατον νὰ περιγραφῇ· ὑπάρχουσιν εἰκόνες θλιβεραί,
τὰς ὁποίας δεόν νὰ καλύπτῃ τις . . . Κατελήφθη
ἄκουσα ἡ Ροζαλία, εἴτε παρὰ τὴν ἐξ ἀδυναμίας,
ἡμάρτησεν, εἴτε ἐνικήθη, ἡ συνέπεια εἶναι ἡ αὐτὴ
ἂν μὴ καὶ τὸ σφάλμα ἴσον. Ἀπὸ τῆς οἰκίας ταύτης,
εἰς ἣν εἶχεν εἰσελθεῖ, συναισθανομένη τὸ καθήκον
καὶ τὴν ἀξίαν ἐκυτῆς, πιστεύουσα εἰς τὴν τιμὴν
τοῦ ἐραστοῦ της, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος γυ-
ναϊκῆς φίλης, ἐξῆλθε μόνη, περίφοβος, ἡτισταμένη

νη, φέρουσα μεθ' ἐκυτῆς τὸ αἶσχος καὶ τὴν ἀπελ-
πισίαν, ἀλλ' ἐγκαταλείπουσα τοῦλάχιστον ἐκεῖ,
ἐπὶ τοῦ καταράτου ἐκείνου οὐδοῦ, τὸν ἐνοχον ἐρωτα
καὶ πάσας τὰς πλάνης αἰτίνας παρήγαγον αὐτὸν καὶ
τοσοῦτον δυστυχῶς ὑπέβαλψαν. Ἡ μετάνοια, ἥς ὁ
σπόρος ὑπῆρχεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, πολὺ πρὶν ἢ
πράξῃ τὸ σφάλμα, ἀνεπτύχθη αἰφνης, μεταβλη-
θεῖσα εἰς δριμύτην τύψιν συνειδήσεως, ὁ δὲ ἐξίλα-
σμός αὐτῆς ἤρξατο συγχρόνως καὶ ὡς γυναικῆς
ἐξυτελισθείσης, καὶ ὡς ἀπίστου συζύγου, καὶ ὡς
ἀναξίας μητρὸς· ὡς γυναικῆς μὲν, ἀφ' ἧς στιγμῆς
ἐξηυτελίσθη, ὡς συζύγου δὲ, ἀφ' ἧς ἐπέστρεψεν εἰς
τὸν οἶκόν της, εἰς τὴν ἐστίαν τῆς οἰκογενείας, πε-
ρικυκλωμένη εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο ἄσυλον ὑπὸ τῆς
ἀγάπης μὲν τούτων, ὑπὸ τοῦ σεβασμοῦ δὲ καὶ τῆς
ὑπολήψεως ἀπάντων, ὡς μητρὸς δὲ ἀφ' οὗτου ἐπα-
νεῖδε τὰ τέκνα της.

Ὁ δὲ Ἑρνέστος Σαβρὰν δὲν ἦτο μὲν πολὺ εὐτυ-
χῆς διὰ τὸ κατόρθωμα, ἀλλ' ὑπερφηανεύετο ἄκρως.
« Τέλος πάντων, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν μετ' ἀλαζό-
νος εὐχαριστήσεως, « εἶναι ἐρωμένη μου ! » Δυνά-
μει δὲ τοῦ τίτλου τούτου ὠμίλει πρὸς τὴν Ροζα-

λίαν και προσεφέρετο ἀγοραίως, ὅπως ἐπραττε και πρὸς πάσας τὰς γυναῖκας ἐκείνας, ὧν ἡράσθη ἀλληλοδιαδόχως, πρὸ τῆς Κ. Σαρ'πανῆ. Εἶχε παύσει ἀμέσως δεικνύων αὐτῇ τὸ σέβας και τὴν εὐγένειαν ἐκείνην τῶν τρόπων και τῆς γλώσσης, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ γυναῖκες εὐχαριστοῦνται πάντοτε, και τοσοῦτω μᾶλλον, καθόσον φαίνονται ὅτι ἔχουσιν εἰς αὐτὰ ὀλιγώτερα δικαιώματα. Τῇ ὤμιλει διὰ τοῦ σὺ και σέ, ἐξ οἰκειότητος, ἵσως δὲ και ἐξ ἀναμνήσεως ἀρχαίας παιδικῆς συνθεσίας, ἀλλ' οὐδόλως ἐκ τῆς ῥοπῆς ἐκείνης τῆς τρυφερότητος, ἥτις δικαιολογεῖ τὴν θωπευτικὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου. Τέλος, εἴτ' ἐξ ἀνοησίας και ἐκ ματαιότητος, εἴτ' ἐκ προθέσεως τοῦ ν' αὐξήσῃ τὸν ἔρωτα τῆς ἐξαδέλφης του διὰ παντός, ὅτι ἡ ζηλοτυπία ἡδύνατο νὰ κεντήσῃ αὐτὸν, τῇ διηγείτο μετὰ φαιδρότητος και αὐτὰ τὰ ἐρωτικά ἀνδραγαθήματά του. Ἐὰν ἡ Ροζαλία, δικαίως προσβληθεῖσα, ἀνύψου ἐναγωνίως τὴν κεκυφίαν κεφαλὴν της ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ταπεινώσεως, ἵνα τῷ ἐπιβάλῃ πλεοτέραν σεμνοπρέπειαν και σέβας, ἐξήτει τότε αὐτὸς, ἐν εἰδῇ δικαιολογήματος, νὰ τὴν αἰχμαλωτίσῃ δι' οἰκειότητων, ἀεῖποτε κακῶς ὑποδεχομένων και ἀποκρουομένων ἐνίοτε μετὰ τοσαύτης ἐνεργείας, ὥστε ἡ ἰσχυρογνώμων και ὑπερήφανος αὐτῇ ἐπιμονὴ ἐμπεριείχεν ὕβριν πρὸς ἄνδρα, πρὸς ὃν αὐτῇ εἰδείχθη πολλὰ ὀλιγώτερον αὐστηρὰ τὸ πρίν.

Αἱ ἀγωνίαι τῆς μετανοίας, ἡ φρικτὴ στενοχωρία, ἣν ἐδοκίμαζεν ἐνώπιον τοῦ συζύγου της, ἡ συνεχὴς ταραχὴ ἐνώπιον τῶν ἄλλων, τὸ ἀκαταπαύστως εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῆς παρουσιαζόμενον αἰσχος, ἡ ἡσυχία τοῦ βίου της διὰ παντός ἀπολεσθεῖσα, ἅπαν τὸ ἐπισηφαλὲς μέλλον της, τοσαῦτα ἀνησυχίων ἀντικείμενα και βάσανοι τοσαῦται, ἤλαττοῦντο, και ἔν' οὕτως εἶπα, ἐξηφανίζοντο διὰ τῆς τιμωρίας ἣν ἡ θεὰ τοῦ δημίου της ἐνεποιεῖ εἰς τὴν ἀτυχῇ, ὁπότε αὐτῇ ἠναγκάζετο νὰ ὑποστῇ τὴν παρουσίαν του.

— Πῶς, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, τεταπεινωμένη ἐκ τοῦ σφάλματός της και θεωροῦσα αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως και ἀποστροφῆς, πῶς! ἡγάπησα τὸν ἀνθρώπον τοῦτον! Ἀφ' οὗτου ὑπάρχω, οἱ παλμοὶ ὅλοι τῆς καρδίας μου ἦσαν δι' αὐτὸν, ἅπασαι αἱ ιδέαι μου δι' αὐτόν! Ἀπέδιδον εἰς τὸν ἐγωῖστίην τοῦτον τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρακτῆρος, τὴν ὕψωσιν τῆς ψυχῆς και πάσας τὰς ἀρετάς τῆς καρδίας, διὰ τῆς ποιήσεως τῶν ὠραίων και ἀνθηρῶν ἐλπίδων μου ὡς νεάνιδος, ἐστόλισα τὸ στενὸν τοῦτο μέτωπον, τὸ ἄμοιρον νοδὸς και φαντασίας, και ἐναπέθεσα εἰς αὐτὸν ἅπαντα τὰ ὄνειρα τῆς εὐτυχίας μου.

Τοσοῦτον ταχέια ἀπογοήτευσίς μετὰ τοσοῦτον μακροχρόνιον και ἀκριβὰ διατηρηθεῖσαν ἀποπλάνησιν! ὦ Θεέ μου! ἵνα τί μ' ἐγκατέλιπες!

Δὲν εἶχε μὲν ὁ Ἑρνέστης Σαβρὰν πνεῦμα διορατικόν, ἀδύνατον ὅμως ἦτο και νὰ μὴν ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ἐξαδέλφη του δὲν τὸν ἡγάπα πλέον· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε τυφλωθῇ ὑπὸ τῆς παράφρονος ματαιότητος, δὲν ἐζήτησε τὰς αἰτίας τῆς αἰφνιδίου ἀ-

πομακρύνσεως, τὰς ἀπέδωκε δὲ μόνον εἰς τοὺς ἐλέγχους συνειδήσεως ἀσθενοῦς και εἰς τὰς ἰδιοτρόπους ἐμπνεύσεις, ἐμφύτους εἰς τὸν γυναικεῖον χαρακτῆρα. Ἡ Ροζαλία τῷ ἤρεσκε μόνον, ἀλλὰ δὲν τὴν ἡγάπα. "Ἀπασαι δὲ αἱ συμπαθητικαὶ κλίσεις του ἐξηφανίζοντο ἐνώπιον τῆς ἐνθέρμου λατρείας, τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀτόμου· ἦτο τὸ μοναδικὸν και προσφιλὲς ἀντικείμενον τῆς ἐνασχολήσεώς του, και ἡ ἀφοσίωσις αὐτῇ ἡ πλήρης μερίμνης ἱκανοποιεῖ πληρέστατα τὰς ἀνάγκας τῆς σοργῆς του. Δὲν ἦτο δὲ δυστυχὴς διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς Ροζαλίας· ἀλλ' ἡσθάνετο σκληρὰν προσβολὴν κατὰ τῆς ὑπερηφανείας του. Ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ, ὅπως ἡδύνατο, ἐκ τῆς θέσεως ταύτης, και ἂν αἱ ἥκιστα ἱπποτικά ἐξεις του ἐμελλον νὰ φανῶσιν ἐξευτελιστικά. Ἐσπέραν λοιπὸν τινα, ἀπερχόμενος ἐκ τῆς οἰκίας τῆς Ροζαλίας, τῇ εἶπεν ἐν εἰδῇ ἀποχαιρετισμοῦ.

— Φιλτάτη ἐξαδέλφη μου, ἡ κωμωδία ὑπῆρξε μακρὰ, και δὲν μὲ συμφέρει νὰ παίζω περισσότερον τὸ ὅλως πρωτότυπον πρόσωπον, ὅπερ μὲ δίδεις. Ἀπὸ τινων ἡμερῶν μοὶ ὀμιλεῖς μετὰ τινος ἀνησυχίας, πολὺ ἄλλοκότου και παρακαίρου, περὶ τῶν ἐπιστολῶν, δι' ὧν ἠθέλησες νὰ μὲ τιμήσῃς. Καὶ λοιπὸν συγκατανεύω νὰ σὲ τὰς ἐπιστρέψω, πλὴν λάβε τὸν κόπον νὰ ἔλθῃς νὰ τὰς ζητήσῃς μόνη σου, αὔριον τὴν μεσημβρίαν, εἰς τὴν κατοικίαν μου, ὅπου τὰς ἔχω εἰς τὴν διάθεσίν σου. Ἐὰν δὲν καταδέχεσαι νὰ μὲ τιμήσῃς διὰ τῆς παρουσίας σου, θὰ ὑποθέσω ὅτι ἡπατήθην και ὅτι ὀλίγον ἐκτιμᾷς τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα τῆς εὐαισθησίας, τὴν ὁποίαν εἶχον ἀφορμὰς νὰ πιστεύω πραγματικωτέραν. Ὅθεν αὔριον τὸ ἐσπέρας δειπνῶ μετὰ τινων φίλων τραπεζιτῶν, ἀνθρώπων τοῦ χρηματιστηρίου, οἵτινες ἅπαντες γνωρίζουσι τὸν συζυγόν σου. Δὲν θὰ τὸ εὖρῃς κακὸν νὰ παρέξω εἰς τοὺς κυρίους τούτους τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ ἐκτιμῇσωσι τὸ ὕψος σου, ὅπερ εἶναι ἐν γένει τρυφερώτατον, ὡς γνωρίζεις. Ἐὰν ἀρέσκῃ εἰς σὲ νὰ μὲ καταστήσῃς γελοῖον, δὲν ἀρέσκει εἰς ἐμὲ νὰ ἦμαι ἐγὼ μόνος, και ἐκλέγων ὡς σύντροφον τῆς ἀτυχίας μου τὸν κύριον Σαρ'πανῆν, πιστεύω ὅτι μένω ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ δικαίου μου.

Μετὰ ταῦτα, τὴν ἐχαιρέτησεν ἐγκαταλιπὼν αὐτὴν θεβαρυμένην ὑπὸ τῆς μυσαρᾶς ταύτης ἀπειλῆς, ἣν ἐμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ πραγματοποιήσῃ. Ὅστις ἔχει τὴν χαμέρπειαν ν' ἀπαγγεῖλῃ αὐτὴν, δὲν συστέλλεται ἐνώπιον τῆς ἀτιμίας τῆς ἐκτελέσεως.

Βεβαίως ἐὰν ἡδύνατο διὰ τοῦ θανάτου της νὰ διαφύγῃ τὸ αἰσχος τοιαύτης βίας, ἡ Ροζαλία γενναίως και ἄνευ λύπης τινὸς ἤθελεν ἀποθάνει. Ἀλλ' ἐπρόκειτο νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὄνομα τοῦ συζύγου και τῶν τέκνων της νὰ καταστῇ περίγελως τοῦ κοινοῦ. Ἀπεφάσισε λοιπὸν, ἐν ἀπογνώσει τελείᾳ, νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὸ κίνημα τοῦτο, ὅπερ ἀπῆτουν παρ' αὐτῆς διὰ τρόπου τοσοῦτον ἀνάνδρου, ἀλλὰ και οὐχὶ ἄνευ προηγουμένων εἰς τὰ χρονικά τὰ πάν-

τοτε βάρβαρα τῆς συγχρόνου μας ἐρωτοληψίας. Φεῦ! καὶ τὸ κίνημα τοῦτο ὑπῆρξεν ἀνωφελές. Ὁ ἀπάνθρωπος Ἑρνέστος δὲν εὔρε τὴν ταπεινῶσιν ἐν-τελῆ, καὶ προφασιζόμενος, ὅτι τινὲς τῶν ἐπιστολῶν τῆς ἐξαδέλφης του δὲν εὐρέθησαν, τῇ ἑδωσέ τινας μόνον, ὑπισχνούμενος νὰ ζητήσῃ τὰς λοιπὰς καὶ νὰ τῇ τὰς ἀποδώσῃ, ἐὰν ἤθελεν ἔλθῃ νὰ τὰς λάβῃ, ὅχι πλέον εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰς τὸ ὅποιον δὲν ἤθελε ποσῶς συγκατανεύσει, ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον τῆς φίλης της, τῆς κυρίας Καρολουμάγνης.

Ἐν τῇ παρούσῃ ἐν τούτοις περιστάσει ὁ ἐραστής τῆς Ροζαλίας εἶχε δεῖξει εἰδός τι γενναιότητος. Ἦσθεις ἄκρως, διότι εἶδεν εἰς τοὺς πόδας του τὴν γυναῖκα ἐκείνην ἥτις τὴν προτεραιάν ἔτι ἐδείκνυσεν εἰς αὐτὸν ἀποστροφῇ, πεποισθῶς πρὸ πάντων ὅτι τοῦ λοιποῦ ἡ νίκη του ἦτον ὀριστική, συγκατένευσεν εἰς τὴν ἀναβολὴν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀτυχὴς καθι-κέτευε γονυκλιτῶς.

Ἐν ᾧ ἐξήρχετο ἐκ τῆς ὀδυνηρᾶς ταύτης ἐπισκέ-ψεως, τὴν κεφαλὴν ἔχουσα βεβαρυμένην, τὴν καρ-διαν συντετριμμένην, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἀνέβρινε λαθραίως εἰς τὸ ὄχημα, ὁ γέρον Σαμπανῆς τὴν ἀνεγνώρισεν εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὅπου τὸν ὠδήγησε μοῖρα ὀλεθρία.

Ἡ πρώτη συνάντησις τῆς Ροζαλίας μετὰ τοῦ Ἑρνέστου εἰς τὸν οἶκον τῆς Κυρίας Καρολουμάγνης ὑπῆρξεν νέα ἡμέρα δοκιμασιῶν διὰ τὴν δυστυχῆ γυναῖκα. Ἐξετέθη πρὸ πολλῶν ὥρων εἰς τοὺς σκλη-ροὺς σκαρκασμοὺς τοῦ Ἑρνέστου, εἰς τὰ ὀδυνηρότερα χλευάσματα τῆς φίλης της, αὐτὴ δὲ εἶχεν εἰς ὑπε-ράσπισίν της μόνον τὰ δάκρυά της, ὅτε ὁ φίλος τῆς, ὡς εἶδομεν, τὴν κατέλαβε καὶ τὴν ἀπῆλλαξε μὲν ἐκ τῆς καταδίκης ἐκείνης, ἀλλὰ τῆς ἐπιβάλλει ἐτέραν προξενουμένην ὑπὸ τῆς περιφρονητικῆς σιω-πῆς, τῆς ὁμοιοζούσης τὴν καταδίκην.

Ἐν τούτοις ὁ Παῦλος, καὶ τοι φοιρήδης ἀμφι-βολία ἐπλήρου τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐξηκολούθει νὰ φέρεται πρὸς τὴν σύζυγόν του μετὰ τῆς αὐτῆς, ὡς καὶ πρότερον, ὑπολήψεως καὶ σθεασμοῦ, ἀλλ' ἐ-φαίνετο ἀποφεύγων τοῦ νὰ εὐρεθῇ μόνος μετ' αὐ-τῆς, φοβούμενος πρὶν ἢ βεβαιωθῇ ἀκριβῶς, μὴ λάβῃ ἐξηγήσιν ἀτελῆ καὶ θρηνηδῶν, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσ-ματος. Ἀφοῦ κατέλαβεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον τῆς κυρίας Καρολουμάγνης, καθ' ἣν στιγμὴν ὤρεϊλε νὰ ἦναι εἰς τὸν τῆς μητρός της, ὡς ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν, περιωρίσθη νὰ τῇ εἰπῇ ψυχρῶς, ὅτι τὴν παρεκάλει νὰ μὴ ἐξέρχεται πλέον μόνη της, προσ-θέτων ὅτι ἤθελεν εὐχαρίστως ὑπακούει εἰς τὰς δια-ταγὰς της, δσάκις εὐπρεστεῖτο νὰ ἐξέρχεται μετ' αὐτῆς.

Ὁ δὲ γέρον Σαμπανῆς ὅστις δὲν εὐρίσκετο ἄ-μεμπτος πρὸς τὴν νύμφην του, ἐδοκίμαζεν ἐπὶ πα-ρουσίᾳ της μεγίστην στενοχωρίαν, ὥστε ἀπεσύρετο εἰς τὸν κοιτῶνά του σχεδὸν εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖ-πνον.

Ἡ δὲ Κ. Καρολουμάγνη δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ δώσῃ σημείον ζωῆς.

Ἡ Ροζαλία ἐγκαταλείφειτα οὕτω πρὸ ἐκείνων

οἵτινες οὐ πρὸ πολλοῦ περιεστοίχιζον αὐτὴν διὰ τῆς στοργῆς των, ἀπεμονώθη ζῶσα εἰς παντελῆ ἐρημίαν διακοπτομένην ὑπὸ συντόμων ἐπισκέψεων τῶν συνηθεστέρων φίλων τοῦ συζύγου της· ἐν τῇ μοναξίᾳ της ἦρε τὴν ψυχὴν εἰς οὐρανόν. Ἡ προ-συχὴ, ὁ ἀνεξάντλητος οὗτος θησαυρὸς παρ' οὗ ἄπαντες οἱ δυστυχεῖς ἀρούνται παρηγορίας, ἡ προ-συχὴ τῇ ἐπανέφερε τὴν γαλήνην εἰς τὴν τετα-ραγμένην αὐτῆς ψυχὴν, καὶ εἰς τὴν συνείδησίν της τὴν εἰρήνην τῆς μετανοίας, ἐπανέφερε δὲ εἰς ἑαυτὴν τὸ ἀσθενὲς αἶσθημα τῆς ἀξίας της. Μετα-βολὴ τις ἐγένετο κατὰ μικρὸν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸν χαρακτῆρά της. Ἀπέβαλε τὴν συστολὴν καὶ τὸ ἀναποφάσιστον τῆς νεάνιδος· ἡ ἀλλοιωθεῖσα φυ-σιογνωμία της ἀνέλαβε τὴν σεμνοπρεπεῖ ἔκφρασιν τῆς πρωΐμου ἐκείνης ὠριμότητος, ἥτις καταλαμ-βάνει τὰς πασχούσας γυναῖκας εἰς τὸ ἄνθος τῆς ὠραίᾳς ἡλικίας καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς καλλο-νῆς των. Ἐνέφαινε τὴν ὑποταγὴν, τὴν θέλησιν, τὸ θάρρος καὶ τὴν πρὸς ἑαυτὴν ἐμπιστοσύνην, ἀρετὰς ἰσχυροτάτας κατὰ τῆς δυστυχίας, αἵτινες δὲν τὴν προλαμβάνουσι μὲν, ἀλλὰ τὴν πολεμοῦσι μετ' ἐ-πιτυχίας, καὶ ἐπιτυγχάνουσι σχεδὸν πάντοτε τὴν κατ' αὐτῆς νίκην. Ὁ χρόνος λοιπὸν ἤθελεν ἴσως ἀ-ποδώσει εἰς τὴν Ροζαλίαν ἅπασαν αὐτῆς τὴν ψυχικὴν ἡσυχίαν, ἐὰν ὁ Ἑρνέστος συνῆνε νὰ μὴ ῥίψῃ νέαν ταραχὴν εἰς τὸν βίον της.

Αἱ ὑπόνοιαι τοῦ κυρίου Σαμπανῆ, αἵτινες δὲν ἦσαν πλέον ἀμφίβολοι, ἐνέπνεον εἰς τὸν εὐσχήμους ἀποπεμφθέντα Νάρκισσον σοδαρὰς σκέψεις, περὶ σχέσεως, ἐχρύστη μὲν πρόφασιν τὸν ἔρωτα, οὐσῆς δὲ πραγματικῶς ἄνευ ἀντικειμένου τινός, ἄνευ δι-καιολογήματος, ἀπὸ μόνῃν δὲ τὴν ζωώδη ματαιό-τητα τοῦ ἐγωῖστοῦ προερχομένης.

— Ἀνόητον συμβεβηκός, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν εὐ-ρισκόμενος εἰς τὴν ἀνήσυχον αὐτοῦ καὶ δυσάρε-στον προκατάληψιν, ὁ ἥρωας τοῦ συμβεβηκότητος τούτου. Τὶ διάβολον ἤθελε εἰς τὸ κάτεργον αὐ-τό; Ἐν τούτοις δὲν δύνάμει νὰ βραδύνῃ πλειό-τερον τὴν πρὸς τὴν Ροζαλίαν ἐπίσκεψίν μου, διότι ἡ ἀπουσία μου θέλει παρατηρηθῇ καὶ θέλει ἐξη-γηθῇ κακῶς. Ὁ προσφιλὴς ἐξαδέλφος μου ἤθελεν ὑποθέσει ἴσως ὅτι φοβοῦμαι, ὦ μάλιστα! ἐπανε-λάμβανεν ὑψὺν τὴν φωνὴν του, ἂν πείσῃ ἑαυτὸν περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης. Καὶ ἔπειτα δὲν θὰ δυσχερεστηθῶ νὰ μάθω πῶς θεωροῦμαι ὑπὸ τῆς ὠ-ραίας ἐξαδέλφης μου. Ἐμπρὸς λοιπόν ἄς δοκιμά-σω τὴν αἰσθηματικὴν ἱκανότητά μου.

Ἡ Ροζαλία διέμενε συνήθως εἰς μικρὸν τινα θά-λαμον χωρίζοντα τὸν κοιτῶνά της ἀπὸ τὸ ἐνδιαίτη-μα τῶν τέκνων της. Τὸ στενὸν αὐτὸ καταφύγιον, φιλαρεσκῶς ὑπηρεπισμένον, τῇ ἐχρησίμευεν ὡς δω-μάτιον ἐργασίας καὶ ὡς ἐντευκτήριον τῆς οἰκο-γενείας καὶ τῶν στενωτέρων φίλων. Ἐσῆμανεν ἡ ἐνάτη τῆς ἐσπέρας.

Ἡ Ροζαλία ἐκάθητο εἰς ἀνάκλιτρόν τι καίμε-νον δεξιᾷ τῆς ἐστίας, στηρίζουσα ἐπὶ τῆς λαϊᾶς τὴν κεμηκυῖαν κεφαλὴν της. Τὸ βλέμμα της ἦτο

σταθερόν, τὸ μέτωπον γαλήνιον, ἡ στάσις σκεπτική, ἐφαίνετο δὲ βεβουλισμένη εἰς θεωρητικὴν τινα μελέτην. Θαλαμηπόλος τις ἐλθὼν ἀπροσδοκῆτως τὴν ἐξέβαλε τῆς συννοίας τῆς, ἀναγγέλλων τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἑρνέστου Σαδρᾶν. Αὕτῃ ἐδίστασεν ἐπὶ στιγμὴν. Ἐπειτα, φοβουμένη μὴ ἡ ἀποποίησης παρεξηγηθῇ, καὶ θέλουσα ἄλλως τε νὰ ὤφελθῃ ἐκ τῆς μοναξίας τῆς διὰ νὰ παιρῇ τελευταῖον ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐξαδέλφου τῆς διάταξαι νὰ τὸν εἰσάξῃ.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Ἑρνέστος εἶχε γευματίσει μετὰ τῶν Ἀμερικανῶν φίλων του, ὡς ἔπραττε τοῦτο συνεχῶς, ἵγουν ἐπὶ πλείοτερον τοῦ συνήθους. Δὲν εἶχε μὲν μεθύσει ἀλλ' ἦτο ὁ ποθεθεῖς κατὰ τὴν ζωγραφικὴν ἔκφρασιν τῶν κρασοπατέρων. Εὐθυμος καὶ ζωηρὸς ἐπλησίασε τὴν ἐξαδέλφην του καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ. Ἡ Ροζαλία τὸν ἀπώθησε μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, ὥστε ἐνῶ ἴστατο ὀρθίως πρὸ αὐτῆς εἰς χαρίζσαν ἰσορροπίαν, ὑπῆγε καὶ ἔπεισε ἐπὶ τινος χαμηλοῦ καθίσματος. Ἡ ἀπροσδοκίτος αὕτη ἀποτυχία, ἡ τόσον ἀπότομος καὶ τόσον ἐκφραστικὴ, ἔφερεν εἰς συναίσθησιν τινα τὸν Νάρκισσον.

— Διάβολε, ἀνεφώνησε μετ' ἀστείότητος δεικνύουσης καὶ πῶς τὸ πείσμα τοῦ κολύματος οὕτε καὶν ὑπώπτειον ὅτι ἔχει τόσῃν δυνάμειν εἰς τὰς χεῖρας.

Ἐξήγησίς τις σοβαρὰ καὶ ὀρίστικὴ τὴν ἀναπόφευκτον. Ἡ Ροζαλία ἔχουσα σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ μὴ περιμείνῃ εὐνοϊκωτέραν περίστασιν, τὴν ἐπροκάλεσεν ἀμέσως. Ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν εὐγενῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς καὶ διὰ φωνῆς σταθερᾶς ἅμα καὶ σοβαρᾶς ἐνισχυομένης ὑπὸ τῆς περιρρονήσεως,

— Σὰς ἔμεινε σπινθὴρ λογικῆς ὥστε νὰ μὲ ἀκούσετε; τῷ εἶπεν.

Ὁ Ἑρνέστος προσβληθεὶς καίριως ὑπὸ τῶν λόγων τούτων, πλείοτερον ἢ ὅσον εἶχε ταραχθῇ ἡ εἰπούσα αὐτοῦ, ἀνετράπη νωχελῶς ἐπὶ τοῦ ἐρείσματος τῆς ἑδρας του, ἐκτεινὼν τὰς κνήμας του καθ' ὅλον τὸ μήκος των μετὰ τρόπον τοῦ πλέον ἀγροαίου.

— Σ' ἀκούω, εἶπε μὲ τόνον εἰρωνικὸν μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλ' ὅστις ἦτο καθαρῶς αὐθάδης ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ ἦται σύντομος, διότι, ἐὰν οὐ ἀμφιβάλλῃς περὶ τοῦ λογικοῦ μου, καὶ ἐγὼ ἀγνοῶ ἂν θὰ δυνθῶ νὰ μὴ ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ὑπομονῆς μου.

— Καὶ λοιπὸν, ἀπεκρίθη αὕτη μετ' ἀποφάσεως, ἐὰν δὲν ἀπολέσατε παντελῶς πᾶν αἰσθημα τιμῆς, θέλετε ὑποσχεθῇ νὰ ἐξέλθῃτε σήμερον ἐκ τῆς οἰκίας ταύτης καὶ νὰ μὴ ἐπανεέλθῃτε ποτὲ πλέον. Αὐτὸν θέλετε μοὶ ἐπιστρέψῃ τὰς ἐπιστολάς μου, τὰς ὁποίας ἔχετε εἰσέτι, καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ προσφάσει καὶ εἰς οὐδέναν καιρὸν θέλετε ζητήσῃ πλέον νὰ με ἰδῇτε.

Καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν σιωπῆς.

— Τόσον μόνον; εἶπεν ὁ Ἑρνέστος, χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν του.

— Ἀποκρίθητε.

Ἐφρε δὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του πολυλάκις ὡς διὰ νὰ διαλύσῃ τὰ τελευταῖα ἔγνη τῆς ἐφλοκρασίας του καὶ διὰ φωνῆς βαρείας καὶ συνεσταλμένης.

— Ἀποκρίθητι σὺ αὕτῃ ἐν πρώτοις, τῇ εἶπε.

Καὶ διακόψας τὸν λόγον τοῦ ἔλαβεν αἴφνης ὕψος ἥττον ἐλεύθερον. Ἡ Ροζαλία ἐφοίξεν οἱ ὀφθαλμοὶ των συνηντήθησαν καὶ εἰς τὰ βλέμματά των ἐζωγραφίσθη τελευταῖον τι αἰσθημα φόβου ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν κοινοῦ τινος κινδύνου. Ἀλλὰ τοῦτο παρήλθεν ὡς ἀστραπὴ.

Ἐνόμισαν ὅτι ἤκουσαν ἀνοιγομένην τὴν θύραν τῆς αἰθούσης. Ἠκρασθήσαν ἐν σιγῇ· ἔπειτα ὁ Ἑρνέστος ἔτεινε τὴν χεῖρά του καὶ διὰ τοῦ ἄκρου τῆς ῥάβδου του ἤγειρε τὸ παραπέτασμα. Πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι εἶχεν ἀπκηθῇ:

— Διὰ τί δὲν θέλεις νὰ ἔλθῃς δευτέραν φορὰν εἰς τὸν οἶκόν μου; σὲ ὀρκίζομαι ὅτι θέλω σὲ ἀποδώσει ἐκεῖ τὰς λοιπὰς ἐπιστολάς σου.

— Πῶς τολμᾷτε νὰ ὑπομνήσῃτε τὸ κίνημα τοῦτο, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἠσχύνθητε ν' ἀθετήσῃτε τὸν λόγον σας;

— Καθότι ἀφοῦ ἤλθεις ἅπαξ, δύνασαι νὰ ἐπανεέλθῃς καὶ δεύτερον.

— Ἥμην ἀνότητος. Ἐπραξα ἄνευ λόγου νικηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀναξίων ἀπειλῶν σας.

— Ἀλλὰ τὰς ἀπειλάς ταύτας δὲν δύναμαι τώρα εὐλόγως νὰ τὰς ἐπαναλάβω; καὶ ἐκτελῶν ἤδη αὐτάς δὲν θέλω δικαιοῦν ἐντελῶς;

— Δὲν φοβοῦμαι πλέον τίποτε ἀπὸ μέρους σου

— Ἐὰν ἐλπίζῃς ἀπὸ τὴν γενναϊότητά μου, σὲ προλέγω ὅτι ἀπατάσαι.

— Σὰς νομίζω, πραγματικῶς, ἱκανὸν πάσῃ χαμερποῦς πράξεως, τῷ ἀπεκρίθη αὕτη μετ' ἀποφάσεως καὶ ἀναγκάζουσα αὐτὸν νὰ καταβιβάζῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τὴν γαλήνην τοῦ βλέμματός της

— Ἴδὲ τόλμην! εἶπε μετὰ θυμοῦ ὁ Ἑρνέστος, θέλεις νὰ διεγείρῃς τὴν ἐκδίκησίν μου διὰ τῶν ὕβρεων, ὅταν ὡς πρώτη συνέπεια αὐτῶν θὰ ἦναι ἡ ἀτιμία σου;

— Ἀπεφάσισα πλέον νὰ ὁμολογήσω ἡ ἰδίᾳ τὰ πάντα εἰς τὸν σύζυγόν μου, ἐὰν ἡ ὁμολογία αὕτη ἦναι ἀναγκαία.

— Ψεύδεσαι.

— Ὄχι, κύριε! ἀνεφώνησε μετὰ καρτερίας, ἀπεφάσισα, ἀκούσατε καλῶς, νὰ ὑποκύψω εἰς τὸ αἶσχος τῆς ὁμολογίας ταύτης καὶ τῶν συνεπειῶν της μάλλον, ἢ νὰ ὑποστῶ τὸ μεγαλῆτερον αἶσχος, εἰς τὸ ὅποιον ζητεῖτε νὰ με ῥίψετε.

— Τοῦτο θέλει τὸν κολακεύει πολὺ, εἶπεν ὁ Ἑρνέστος καὶ εἰς τὰ χεῖλη του ἐπλανήθη φρικῶδες μειδίαμα.

— Ἀφήσατε τὸ σκωπτικὸν τοῦτο ὕψος, ἀπεκρίθη αὕτη ἐξουσιαστικῶς, σεβόμενος ἑαυτὸν τοῦλάχιστον, ἂν ὅχι ἐμέ.

— Καὶ τίνι τρόπῳ φρονεῖς ὅτι θέλει δεχθῇ τὴν ὁμολογίαν σου;

— Δὲν θέλω τῷ κρύψει τίποτε, καὶ ἂν μὲ φο-
νεύσῃ.

— Δὲν ἔχει, ὡς εἰσεύρεις, ἦθος τόσον τραγικόν.

— Ἐὰν ἦτο παρὼν, δὲν θὰ ὠμίλεις οὕτως.

— Ὅχι, καὶ ἔχω διπλοῦν ἄδικον νὰ τὰ λέγω
ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συμφωνῶ, ἀλλὰ δὲν σοῦ ἀρμόζει νὰ
ἀνακαλῇς τὸ καθήκον τοῦτο, διότι δὲν τὸ ἐτήρη-
σας πάντοτε.

— Λέγετε, εἶπεν αὐτὴ μετὰ ζῳηρότητος, θέ-
λετε ν' ἀποχωρισθῶμεν φίλοι ἢ ἐχθροί;

— Πρὶν ἀποφασίσω τι, ἀπήντησεν ἐκεῖνος ἐγει-
ρόμενος, ὅπως, διὰ τῆς κινήσεως, πραύνη τὴν ἀ-
νυπομονησίαν τῆς ματαιότητός του, θέλω νὰ ἡ-
ξεύρω ἂν ἦμαι τὸ παίγνιον φιλαρέσκου τινός, ἢ
θυσιάζομαι ὑπὸ ἰδιοτρόπου εἰς νέαν ἐρωτολη-
ψίαν τῆς.

Ἡ Ροζαλία ἤγειρε μετ' ὀδύνης τοὺς ὀφθαλμούς
τῆς εἰς οὐρανόν.

— Ναί, ἐξηκολούθησε μετὰ πλειοτέρας δυνά-
μεως, θέλω νὰ γινώρισκω τὸ μυστικὸν ἐλατήριον,
ὅπερ σὲ παρακινεῖ νὰ ὀμίλῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρό-
πον. Σὺ μ' εἶπες καὶ μ' ἔγραψες ἑκατοντάκις ὅτι
μὲ ἠγάπας. Διὰ τί λοιπὸν αἱ ὕβριστικαὶ αὗται πε-
ριφρονήσεις; Δὲν εἶμαι ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, ὁ αὐτὸς
ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἠγάπας, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἡ-
ρέσκεσο νὰ τὸ λέγῃς; Ἡ μὲ ἠπάτας τότε ἢ μὲ ἀ-
πατᾷς σήμερον. Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ δευ-
τέρᾳ περιπτώσει, ἡ διαγωγὴ σου εἶναι ἀναξία καὶ
δεῖται ποινῆς. Ἀ! ἐὰν ἡδυνάμην νὰ ἐξηγήσω λο-
γικῶς τοὺς ἐνδοιασμούς σου, καὶ νὰ πιστεύσω εἰς
τὴν εἰλικρίνειαν τῶν θλίψεών σου, ἢ μόνον ἐὰν μὲ
ἐλεγες ὅτι ὁ πρὸς ἐμὲ ἔρως σου εἶναι ὁ αὐτὸς, ὅτι
ἡδυνήθης μὲν νὰ θυσιάσῃς τὴν τιμὴν τοῦ συζύγου
σου, ἀλλ' ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷς ἀρκετὰ, ὥστε νὰ ρι-
ψοκινδυνεύσῃς καὶ τὰ καλὰ, ὅσα παρέχει ἐντιμὸς
βέσις, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ κατέχεις, τότε
θὰ ἐννοήσω τὸ πρᾶγμα καὶ θέλω συναινέσει ἴσως
νὰ ἱκανοποιήσω τὰς ἀπαιτήσεις σου. Ἀλλὰ νὰ δεχθῶ,
χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ εἰπῶ καὶ χωρὶς νὰ ἐκδικηθῶ
τὸ ἀγενὲς πρόσωπον διωχθέντος ὑπηρετοῦ; ποτέ!

— Ἐὰν ἐξηγηθῶ θὰ μὲ πιστεύσῃτε;

— Μάλιστα, ἀλλὰ πάσχισε νὰ μὲ καταπεισῇς,
ὅτι δὲν εἶμαι παίγνιον σου, καὶ αὐριον θὰ ἔχῃς
τὰς ἐπιστολάς σου μετὰ τινος ἡμέρας ἀναχωρῶ
ἐκ Πηρισιῶν, καὶ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς ἐκ τῆς
Γαλλίας.

— Ἀκούσατέ με, σὰς ἠγάπησα μ' ἔρωτα εἰλι-
κρινῇ καὶ ἀπερίοριστον, τὸν ὁποῖον πολὺν χρόνον
ἐπίστευα ἀκατανίκητον, διότι εἰς μάτην καὶ δι'
ὅλων τῶν μέσων ἐπροσπάθησα νὰ τὸν πολεμήσω.
Δι' ὑμᾶς, νεάνις οὖσα, ἐψεύσθην εἰς τὴν μητέρα μου
καὶ ὑπῆρξα ἄδικος πρὸς αὐτήν· βραδύτερον, πα-
ρεγνώρισα τὸν συζυγόν μου, ἀνταπέδωκα τὸν ἔ-
ρωτά σου διὰ τῆς πλέον ἀξιωμαμένου ἀδιαφορίας,
τὴν χρηστότητά του, τὴν πρὸς ἐμὲ σταθερότητα
του, διὰ τοῦ ψεύδους, διὰ τῆς ἀχαριστίας καὶ τῆς
προδοσίας. Διὰ σὲ παρήτησα τὴν ἡσυχίαν τῆς συ-
νειδήσεώς μου καὶ τὸ πρὸς ἐμαυτὴν σέβας· ἐρυθρίω

νὰ τὸ εἰπῶ, διὰ σὲ ἐλησμόνησα καὶ τὰ τέκνα μου.
Καὶ λοιπὸν ἡ ἀνταμειβή, τὴν ὁποίαν προσδιώρι-
σας διὰ τὸν τυφλὸν αὐτὸν ἔρωτα, ἡ τιμὴ τὴν ὁποίαν
ὤφειλες νὰ πληρώσῃς διὰ τὴν ἀπερίοριστον αὐτὴν
πρὸς σὲ ἀγάπην μου, ἦσαν τὸ αἰσχρὸς μου, τὸ ὁποῖον
ἐμελέτησας πολὺν χρόνον, τὸ ὁποῖον προη-
τοίμασας ἐν τῷ σκότει καὶ κατῳρθώσας δι' ἀ-
νοχῆς ἀνάνδρου ἀπὸ μέρους μου καὶ μυσαρᾶς ἐ-
πιβουλῆς ἀπὸ μέρους σου! Ἐνοχὸς πρὸς πάντας
τοὺς ἀγαπήσαντάς με, ἡδυνάμην νὰ πιστεύσω τοῦ-
λάχιστον ὅτι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἤμην ἄμεμ-
πτος καὶ ἀξία ὑπολήψεως. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ὤ-
φειλες νὰ μὲ τιμήσῃς πλειότερον, ὅπότε ἔδιδον
τὸ δικαίωμα εἰς ἄλλους νὰ μὲ τιμήσωσιν ἦττον,
ὅτε διὰ σὲ ἐξετέθην εἰς τὴν κοινὴν περιφρόνησιν!
Πόσον τογέως καὶ σκληρῶς μ' ἐξέβαλες τῆς ἀπά-
της! Εἶδες τὴν ἀπελπισίαν μου καὶ δὲν ἐζήτησας
νὰ παρηγορήσῃς τὴν λύπην μου. Δὲν εὗρες οὐδὲ
λέξιν δικαιολογήματος δι' ἐαυτὸν, οὐδὲ λέξιν πα-
ρηγορίας δι' ἐμέ. Ἀπέθεσας αἴφνης τὸ προσωπεῖον,
καὶ μὲ μετεχειρίσθης ἀναξίως καὶ ἀδίκως, ἄνευ
τινὸς σεβασμοῦ, καί, Θεέ μου! ὡς γυναῖκα ἀπολω-
λύταν. Ἰόσαι ὕβρεις καὶ ἐξευτελισμοὶ μ' ἐφώτι-
σαν ἐπιτέλους περὶ τῆς πλάνης μου καὶ περὶ σοῦ
αὐτοῦ, εἶδον, ὅτι ἤμην θῦμα τῆς φαντασίας μου,
ὁ ἐμπαιγμὸς ἐνὸς ἀνάνδρου καὶ ἡ λεία ἐνὸς ἐγωῖ-
στοῦ. Ναί, ἐνὸς ἐγωῖστοῦ, διότι οὐδὲ μίαν ἡμέ-
ραν ἡσχολήθης χάριν ἐμοῦ, καὶ οὐδέποτε ἠθέλη-
σας νὰ ἐκτιμήσῃς τὰς τόσας θυσίας μου, καὶ τὸ
μέγεθος τῆς ἀφοσιώσεώς μου! Ναί, ἐνὸς ἀνάνδρου,
διότι συνέλαβες τὴν ἄτιμον ἰδέαν νὰ μὲ καταναγ-
κάσῃς δ' αὐτοῦ φόβου εἰς τὸ πλέον ἀξιοκατάκριτον
κίνημα. Βάλε σεαυτὸν εἰς τὴν θέσιν μου, ἐρώτη-
σον σεαυτὸν ἅπαξ, καὶ εἰπὲ ἐὰν, μετὰ τὸν ἀνάξιον
πρὸς με τρόπον σου, μετὰ τὰ τόσα ἐξ αἰτίας σου
δεινὰ μου, εἰπὲ, ἐὰν ἐχρειάζοντο ἄλλα διὰ νὰ ἐ-
ξηγήσω τὴν πρὸς σὲ διαγωγὴν μου. Ἰπαγε, κύριε,
ἡ παρουσία σου μ' εἶναι ἀπεχθὴς καὶ μὲ βασανίζει!
Σὲ μισῶ πλειότερον παρ' ὅσον ποτὲ σὲ ἠγάπησα!
Καὶ διὰ νὰ μὴ σὲ κρύψω τίποτε, διὰ νὰ σὲ εἰπῶ
τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς πεπληρωμένης ψυχῆς
μου, σὲ περιφρονῶ!... Ἀποκρίσου, ἥδη! θὰ φυ-
λάξῃς τὸν λόγον σου, θὰ φύγῃς;

Ταραχθεῖς ἐκ τῶν αἰτιάσεων τούτων, καὶ τῆς
ἐνεργείας τῆς ἐκφράσεως, ὁ Ἑρνέστης Σαβρὰν
ἐφαίνετο διστάζων ν' ἀπολογηθῇ. Αἴφνης ἡ Ροζα-
λία ἀφῆκε φοικῶδη κραυγὴν, καὶ ὑπὸ τοῦ τρόμου
κυριευθεῖσα, λειποθυμοῦσα καὶ ἡμιθανὴς, ἔπεσεν ὀ-
πίσθεν ἐπὶ τοῦ καθίσματός της, καλύπτουσα διὰ τῶν
χειρῶν τὸ πρόσωπον. Εἶχεν ἰδεῖ νευρῶδη χεῖρα νὰ
σεῖῃ τὸ παραπέτασμα.

Ὁ Πάβλος ἐπεφάνη αἴφνης ὠχρὸς καὶ ἄτονος,
τὸν ὀφθαλμὸν ἔχων πυρῶδη καὶ τὸ στήθος συν-
τεθλιμμένον, ἐφαίνετο δὲ κατὰ δέκα ἔτη γεγηρακώς.
Ἡ θέα του ἐνέπλησε φοικῆς τοὺς ἐνόχους, διότι
ἀμφοτέροι ἐνόησαν ἐκ τῆς αὐστηρᾶς ἐκφράσεως
τῆς φυσιογνωμίας του, ὅτι ὁ ἀνώτατος αὐτῶν δικα-
στὴς εἶχεν ἀκούσει τὰ πάντα. Ἐπροχώρησε βρα-

δέω; πρὸς τὸν ἐραστὴν τῆς γυναικὸς τοῦ, ὅστις ὑπέκρινε εἰς ἑνστικτὸν τι, ἀπεσύρθη ὀλίγα βήματα, ὅστις συνελθὼν μετ' ὀλίγον.

— Κύριε... ἐψέλισε.

— Οὐτε λέξιν, ἦ, σὲ φρονεῖω· ἐξελθε προσέθηκε μετὰ μετριωτέρως ἐξάψως δεικνύων αὐτῷ τὴν θύραν δι' ἀξιοπροεπὺς χειρονομίας.

‘Ο Ἑρνέστος ὑπήκουσεν· ἀλλὰ καθ’ ἣν ἐξήρχετο στιγμήν, ἐστράφη ὡς διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Κ. Σαμπανῆν.

— Προσμεῖνάτέ με εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον, τῷ εἶπεν ὁ Παῦλος ἐξουσιαστικῶς, θὰ ἔλθω μετ' ὀλίγας στιγμῆς.

Μείνας μόνος μετὰ τῆς ‘Ροζαλίας.

— Σεῖς, κυρία, τῇ εἶπε φωνῇ σοβαρᾷ, συνεχόμενη ὑπὸ τῆς ὀδίνης καὶ ὑποδεικνυσθεῖς ἰσχυρὰν καὶ ἀκλόνητον ἀπόφασιν, ἐτοιμασθήτε ἀμέσως ν’ ἀναχωρήσητε· αὕτη ἡ διαμονὴ δὲν εἶναι πλέον ἰδική σας!

Καὶ ἀπεμακρόνθη, ἀφήσας τὴν δυστυχῇ γυναῖκα λειποθυμημένην ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀτιμωτικῆς ταύτης ἀποφάσεως. (ἀκολουθεῖ.)

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδιον 25.)

Β'. Ἡ Στρατιωτικὴ Σχολή.

‘Ο Κάρολος Βοναπάρτης ἔρχεται εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Γαλλίας ἀπὸ τὴν Κόρσικαν, ἀντιπρόσωπος τῶν εὐπατριδῶν τῆς νήσου ταύτης, καὶ φέρει τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ναπολέοντα δεκάετη, ὅστις, τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς Κυβερνήσεως, κατατάσσεται εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῆς Βριέννης.

Χαίρων μὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ στάδιον τοῦτο, φιλομαθῆς δὲ καὶ σπεύδων πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν, διακρίνεται διὰ ζῆλον καὶ ἀκρίβειαν ἐπιμέλειαν. Καὶ ἐρημίτης διάγει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀλλ’ ὅταν τύχῃ εἰς συναφὴν μετὰ τῶν ἐπιλοίπων συμμαθητῶν, ἡ σχέσις αὐτῇ ἔχει τι ἑκτακτον καὶ καινοφανές, διότι οἱ ὅμοιοί του πρέπει νὰ ὑποχωρῶσιν εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, καὶ νὰ ὑποκύπτουσιν εἰς τὸν ἀπόλυτον δεσποτισμὸν καὶ εἰς τὴν ὑπεροχὴν του. Αὐτὸς δὲ, εἴτε δεσπότης, εἴτε ἀδικοφάνης, ἐφαίνετο ὅτι, κατὰ παράδοξον ἐξαίρεσιν, κατεδικάζετο νὰ ἀμειρήσῃ φίλων, ἀλλὰ βραδύτερον ἐτίμησεν τὴν νεότητά του ἐπιφανεῖς τινες συμμαθηταί, οὓς ἠγάπησε καὶ ἐν τῷ μεγαλειῷ αὐτοῦ μέχρι τέλους.

Πεθαρχῶν ἐν τούτοις εἰς τοὺς κανόνας τοῦ

ἐκπαιδευτηρίου, εἶχεν ἐσκεμμένην πρὸς τὰ καθήκοντα κλίσιν, ἀφηρημένος δὲ καὶ σύννους, σιωπηλὸς καὶ ἀείποτε σχεδὸν πᾶσαν διάχυσιν φύγων καὶ διατριβὴν, ἐφαίνετο ὅτι ἐζήτει νὰ δαμάσῃ τὸ ὁρμητικὸν τοῦ χαρακτῆρος του, καὶ τὸ εὐερέθιστον τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος. Ἡ σοβαρότης μάλιστα τῆς διαίτης αὐτοῦ παρωμοιάζεν εἰς βίον μοναχοῦ προγυμναζομένου εἰς τὰς αὐστηρότητας τοῦ μοναστικοῦ σταδίου, ἀλλ’ ἐρίδες συνεχεῖς, πολλάκις ὑπ’ αὐτοῦ προκαλούμεναι, διαβόληγνους τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ βίαν, περιστάσεις δὲ τινες ἄλλαι προαγγέλλουσι τὰς πολεμικὰς κλίσεις του. Ὅταν δὲ μετέχῃ τῶν σχολαστικῶν διαχύσεων, προτείνει παίγνια ἀρχαιοπροεπῆ, πολέμους πλαστοῦς, ὅπου πάντες, αὐτοῦ ἡγούμενου, μάχονται μετὰ ζήλου καὶ παρφορᾶς. Ἐνθουσιῶδης ἐν τούτῳ κατὰ τὴν μελέτην τῶν ἐπιστημῶν, δὲν ὀνειρεύεται ἄλλο ἢ πῶς νὰ ἐφαρμώσῃ τὰς θεωρίας τῆς ὀχυρωματικῆς, καὶ ἐν διαστήματι ὅλου χειμῶνος οὐδὲν ἄλλο παριστᾷ ἢ αὐλὴ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἢ προχώματα καὶ προμαχῶνας καὶ φρούρια καὶ τάφρους, πάντα διὰ τῆς χιόνος κατασκευαζόμενα. Πάντες δὲ οἱ μαθηταί ἐργάζονται μετὰ ζήλου, καὶ ὁ Ναπολέων διευθετεῖ τὰς ἐργασίας. Ὅταν δὲ τὰ ἔργα περαιῶνται, ὁ μηχανικὸς στραταρχεῖ, καὶ διαγράφων τὸ σχέδιον τῆς προσβολῆς ἢ τῆς ὑπερασπίσεως, κανονίζει τὰς κινήσεις ἀμφοτέρων τῶν πολεμούντων μερῶν. Καὶ τῶρα μὲν ὀδηγῶν τοὺς πολιορκούντας, τῶρα δὲ κελεύων τοὺς πολιορκουμένους, ἐμποιεῖ θαυμασμὸν εἰς τοὺς τοῦ καταστήματος καὶ εἰς τοὺς ξένους θεατὰς, διὰ τε τῆς γονιμότητος τῶν ἐπινοήσεων καὶ διὰ τῆς περὶ τὸ κελεύειν καὶ ἐκτελεῖν ἐπιδεξιότητος.

Πάντες λοιπὸν καὶ μαθηταί καὶ διδάσκαλοι ἐθεώρουν τὸν Ναπολέοντα ὡς ἥρωα τῆς σχολῆς κατὰ τὰς πολεμικὰς ταύτας διατριβάς. Λέγεται ἐν τούτοις, ὅτι δι’ ἑλαφρόν τι παράπτωμα κατὰ τὴν πειθαρχίαν κατεδικάσθη ποτὲ νὰ ἐνδύθῃ στολὴν τιμωρουμένου, καὶ νὰ δειπνήσῃ γονατίζων εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ ἐστιατηρίου, ἀλλὰ, καθ’ ἣν στιγμήν ἐμέλλε νὰ ὑποστῇ τὴν ποινὴν, προσεβλήθη ὑπὸ βιαιᾶς νευρικῆς νόσου, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν διευθυντὴν αὐτὸν νὰ τὸν ἀπκαλλάξῃ ταπεινώσεως τοσοῦτον πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ μαθητοῦ ἀσυμβιβάστου. Προγυμναστὴς τοῦ Ναπολέοντος ἦτο τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Πισεργου, πᾶτερ Πατρὶς ἐπικαλούμενος, ὅστις ὑπερασπίζετο, ἀγαπητὸν μαθητὴν, τὸν δόκιμον μαθηματικόν του. Οὕτω δὲ ὑπέκρυπτε ῥάσων μὲν μοναχοῦ τὸν κατακτητὴν [τῆς Ὀλάνδης, στολῇ, δὲ μαθητευομένου τὸν κυρίαρχον τῆς τε Γαλλίας καὶ τῆς Εὐρώπης,

‘Ο Ναπολέων ἐν τούτοις ἀγαπᾷ μανιωδῶς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, ἀλλὰ μόνον ἐκ τῶν φιλογολικῶν μελετᾷ τὴν ἱστορίαν, καὶ θεωρεῖ μετ’ ὀλίγον ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ αὐτοῦ μνήμη πάσας τῶν ἐθνῶν τὰς περιπετείας καὶ τοὺς βίους τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, οἵτινες διώκησαν αὐτά.

‘Ο Πλούταρχος δὲ, ὁ Πλούταρχος, εἶναι ἡ διη-